

ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ
(Καν(ΕΚ) 1234/2007 Άρθρο 118γ, παρ.2)

Όνομα προς καταχώρηση: Ρετσίνα Αττικής
Ισοδύναμος Όρος: Retsina of Attiki

Περιγραφή των οίνων

A. ΟΙΝΟΣ ΛΕΥΚΟΣ

1. Οίνος λευκός ξηρός

Αναλυτικά χαρακτηριστικά:

- Αποκτημένος αλκοολικός τίτλος : min 10.0 - max 13.5 % Vol.
- Περιεκτικότητα σε ολικά σάκχαρα (gr/l): Μέγιστη 4.0
- Ολική οξύτητα έκφραση σε τρυγικό οξύ (gr/l): Ελάχιστη 4.5
- Πτητική οξύτητα έκφραση σε οξικό οξύ (gr/l): Μέγιστη 1.08
- Μέγιστη περιεκτικότητα των οίνων σε διοξειδίο του θείου (ολικό): 200 mg/L

Οργανοληπτικά χαρακτηριστικά : Χρώμα κίτρινο από ελαφρό έως έντονο, συχνά με ανταύγειες χρυσές και κεχριμπαρένιες. Μύτη ευχάριστη και σύνθετη, όπου δεσπόζει το χαρακτηριστικό άρωμα και της ρητίνης(άρωμα πεύκου). Στόμα πλούσιο, γεμάτο, έντονο που προβάλλεται το άρωμα της ρητίνης, οξύτητα μέτρια και μακρά έντονη επίγευση.

B. ΟΙΝΟΣ ΕΡΥΘΡΩΠΟΣ

1. Οίνος Ερυθρωπός ξηρός

Αναλυτικά χαρακτηριστικά:

- Αποκτημένος αλκοολικός τίτλος : min 10.0 - max 13.5 % Vol.
- Περιεκτικότητα σε ολικά σάκχαρα (gr/l): Μέγιστη 4.0
- Ολική οξύτητα έκφραση σε τρυγικό οξύ (gr/l): Ελάχιστη 4.5
- Πτητική οξύτητα έκφραση σε οξικό οξύ (gr/l): Μέγιστη 1,08
- Μέγιστη περιεκτικότητα των οίνων σε διοξειδίο του θείου (ολικό): 200 mg/L

Οργανοληπτικά χαρακτηριστικά: Χρώμα ανοιχτό κόκκινο τριανταφυλλί με πορτοκαλί ανταύγειες. Μύτη ευχάριστη και σύνθετη, όπου δεσπόζει το χαρακτηριστικό άρωμα και της ρητίνης(άρωμα πεύκου). Στόμα πλούσιο, γεμάτο, έντονο που προβάλλεται το άρωμα της ρητίνης, οξύτητα μέτρια και μακρά έντονη επίγευση.

Παραδοσιακές ενδείξεις

Παραδοσιακές ενδείξεις, σύμφωνα με το άρθρο 118κα παράγραφος 1, οι οποίες συνδέονται με την ονομασία προέλευσης ή τη γεωγραφική ένδειξη.

Σύμφωνα με το άρθρο 40 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 607/2009 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει από τον Καν(ΕΚ) 670/2011 της Επιτροπής και όπως έχουν οριστεί και καταχωρηθεί στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων «E-Bacchus», οι παραδοσιακές ενδείξεις που μπορούν να χρησιμοποιούνται και να προστατεύονται για την Ονομασία κατά παράδοση Αττική και με την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις της Κοινοτικής και Εθνικής νομοθεσίας, είναι οι εξής :

Ρετσίνα Αττικής.

Ονομασία κατά παράδοση

Αγρέπαυλη, Αμπέλι, Αμπελώνας (ες), Αρχοντικό, Κάστρο, Κτήμα, Μετόχι, Μοναστήρι, Πύργος.

ΟΙΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

Οινοποίηση λευκών οίνων:

Ο λευκός οίνος Ρετσίνα Αττικής παράγεται με την παραδοσιακή τεχνική των οίνων ρετσίνα που παρασκευάζονται αποκλειστικά στην Ελλάδα. Συγκεκριμένα μετά την γλευκοποίηση των σταφυλιών προστίθεται στο γλεύκος πριν την έναρξη της αλκοολικής ζύμωσης ή κατά την διάρκεια αυτής και εφόσον δεν έχει ζυμωθεί ποσότητα ζαχάρου μεγαλύτερη του 1/3 της αρχικά περιεχομένης, ρητίνη πεύκης Χαλεπίου (PINUS HALEPENSIS) σε ποσότητα έως 1 χιλιόγραμμα ανά 100 λίτρα γλεύκους.

Οινοποίηση ερυθρωπών οίνων:

Ο ερυθρωπός οίνος Ρετσίνα Αττικής παράγεται με την παραδοσιακή τεχνική των οίνων ρετσίνα που παρασκευάζονται αποκλειστικά στην Ελλάδα. Συγκεκριμένα μετά την γλευκοποίηση των σταφυλιών προστίθεται στο γλεύκος πριν την έναρξη της αλκοολικής ζύμωσης ή κατά την διάρκεια αυτής και εφόσον δεν έχει ζυμωθεί ποσότητα ζαχάρου μεγαλύτερη του 1/3 της αρχικά περιεχομένης, ρητίνη πεύκης Χαλεπίου (PINUS HALEPENSIS) σε ποσότητα έως 1 χιλιόγραμμα ανά 100 λίτρα γλεύκους.

Ειδικές οινολογικές πρακτικές

α) Επιτρέπεται αύξηση της ολικής οξύτητας μέχρι 1,5 γραμμάρια ανά λίτρο οίνου. Απαγορεύεται η με οποιοδήποτε τρόπο αρωμάτιση οίνων για την απόκτηση των χαρακτήρων του ρητινίτη οίνου. Απαγορεύεται η ανάμιξη ρητινιτών οίνων με οίνους άλλου τύπου.

β) Στην περίπτωση χρήσης του όρου «Ρετσίνα νεαρή» «Ρετσίνα Φρέσκια», πρέπει να περιέχει διοξείδιο του άνθρακα περί το 1 g/l.

γ) Η διαμόρφωση των πρεμνών είναι είτε γραμμική είτε κυπελλοειδής και το κλάδεμα που ακολουθείται στα γραμμικά είναι συνήθως το Royat ή το Guyot ανάλογα με την ποικιλία.

ΟΡΙΟΘΕΤΗΜΕΝΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

Η οριοθετημένη ζώνη παραγωγής οίνων Ρετσίνα Αττικής καθορίστηκε με το Προεδρικό Διάταγμα αριθ. 514/5.7.1979 (ΦΕΚ 157/Α/12.7.1979).

Η αμπελουργική ζώνη μέσα στην οποία μπορεί να παραχθεί ο ΠΓΕ ΡΕΤΣΙΝΑ Αττικής περιλαμβάνει το σύνολο του νομού Αττικής.

ΜΕΓΙΣΤΗ ΑΠΟΔΟΣΗ (αποδόσεις) ανά εκτάριο :

Η μέγιστη απόδοση ανά εκτάριο (ha) που επιτρέπεται ανέρχεται σε δώδεκα χιλιάδες (12,000) κιλά νωπά σταφύλια.

Μέγιστη απόδοση σε εκατόλιτρα τελικού προϊόντος ανά εκτάριο

Η μέγιστη απόδοση ανά εκτάριο (ha) ανέρχεται για τους λευκούς και ερυθρωπούς οίνους σε 90 HL τελικού προϊόντος.

ΕΠΙΤΡΕΠΟΜΕΝΕΣ ΟΙΝΟΠΟΙΗΣΙΜΕΣ ΠΟΙΚΙΛΙΕΣ ΑΜΠΕΛΟΥ

Ο οίνος Ρετσίνα Αττικής παράγεται από σταφύλια των ποικιλιών Σαββατιανό και Ροδίτης.

ΔΕΣΜΟΣ ΜΕ ΤΗΝ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

Λεπτομέρειες της γεωγραφικής περιοχής

A. Ιστορικός δεσμός.

Σε έρευνα της Δρ. Martlew σε οργανικά υπολείμματα σκευών στην Κρήτη και την Ηπειρωτική Ελλάδα, που εκτέθηκαν στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο σε συνεργασία με το Δρ. Τζεδάκη, οι Μινωίτες καλλιεργούσαν σταφύλια και τα πατούσαν παράγοντας κρασί με ρητίνη ήδη από το 1700 π.Χ.

Επιπλέον σε αρχαιολογικές έρευνες που έγιναν ανατολικά του οικισμού Μύρτου, στη Νότια Κρήτη, ήρθαν στο φως πήλινα δοχεία (2200-2700 π.Χ), που εξαιρετικά ακριβείς επιστημονικές αναλύσεις έδειξαν ότι σ' αυτά είχε αποθηκευτεί κρασί με ρετσίνα.

Η παραγωγή ρετσίνας γινόταν από την αρχαιότητα όταν η προσθήκη ρητίνης (ρετσίνοιου) αποσκοπούσε στην καλύτερη συντήρηση του κρασιού, και όχι μόνο στην προσθήκη αρώματος. Η μοναδική γεύση της λέγεται ότι έχει προέλθει από την πρακτική της σφράγισης των αμφορέων, με ρετσίνα από πεύκα κατά τους αρχαίους χρόνους. Πριν από την εφεύρεση των στεγανών μπουκαλιών γυαλιού, το οξυγόνο αλλοίωνε τα κρασιά πολύ γρήγορα. Για να στεγανοποιήσουν το στόμιο, οι αρχαίοι εφεύραν την χρήση της ρετσίνας πεύκου, η οποία συγχρόνως εμπλούτιζε με την πάροδο του χρόνου το κρασί με το χαρακτηριστικό της άρωμα. Αργότερα εφευρέθηκε και η πρακτική της προσθήκης της ρετσίνας στο μούστο για τον αρωματισμό και τη γεύση του κρασιού και την καλύτερη συντήρησή του. Σήμερα η Ρετσίνα αποτελεί ένα δημοφιλές ελληνικούς κρασί που παρασκευάζεται αποκλειστικά στην Ελλάδα.

B. Πολιτιστικός, κοινωνικός και οικονομικός δεσμός.

Το αμπέλι και το κρασί είναι άρρηκτα δεμένα με την πολιτιστική, κοινωνική και Αναφορές για την αμπελοκαλλιέργεια στην περιοχή υπάρχουν σε κείμενα του Δ' και Ε' π.χ. αι. αλλά και αποδεικνύεται από την ύπαρξη βωμού αφιερωμένου στον Διόνυσο που βρίσκεται μέσα στον Ναό της Βραυρωνίας Αρτέμιδος του Δήμου Μαρκοπούλου όπου τελούνταν τα «κατ' αγρούς Διονύσια».

Η παραγωγή κρασιού στην περιοχή ήταν τόσο μεγάλη ώστε οι κάτοικοι εξήγαγαν το προϊόν, γεγονός που αποδεικνύεται από ευρήματα αγγείων γεμάτα κρασί προερχόμενα από την περιοχή σε ναυάγια της Κασπίας θάλασσας. Μάλιστα, τα αγγεία ήταν σφραγισμένα με ρετσίνα για να μην οξειδώνεται το κρασί και με αυτόν τον τρόπο γεννήθηκε η ρετσίνα.

Η καλλιέργεια της αμπέλου είναι συνεχής και αδιάκοπη στην περιοχή των Μεσογείων όπως αποδεικνύεται από πλήθος δημοσίων εγγράφων καθώς και ιδιωτικών τα οποία βρίσκονται στα αρχεία των δήμων καθώς και ιδιωτών.

Χαρακτηριστική είναι η αναφορά στο βιβλίο του Σ.Μεθενίτη «Το Μαρκόπουλο των Μεσογείων, Οδοιπορικό στους αιώνες» οποίος αναφερόμενος στα οικονομικά των δήμων των Μεσογείων κατά την περίοδο 1834 -1914, αναφέρει: «Οι κάτοικοι του Μαρκοπούλου, όπως όλοι οι κάτοικοι των Μεσογείων, πλήρωναν φόρο ανάλογα με τα παραγόμενα προϊόντα. Έτσι λοιπόν στο δημοτικό ταμείο συνέρρεαν πόροι από την φορολόγηση του ελαίου, του ελαιόκαρπου, των δημητριακών, της αμπέλου, του γλεύκου, της ρητίνης, όπως επίσης και [...]»

Και στην σελ.74 « [...] Βλέπουμε λοιπόν, ότι όπως προκύπτει από τα οθωμανικά δευτέρια και κατάστιχα στη διάρκεια του 16^{ου} αιώνα τα αμπέλια υπήρχαν εκεί που ευδοκίμοιούσαν περισσότερο [...] Εκεί ακριβώς που και σήμερα υπάρχουν τα πιο αποδοτικά αμπέλια της περιφέρειας Μαρκοπούλου, στο λιβάδι της Βραώνας.»

Το 1914 ιδρύεται στο Μαρκόπουλο ο «Συνεταιρισμός ΜΑΡΚΟ» για να εξυπηρετήσει τους αμπελοουργούς του δήμου Μαρκοπούλου. Η παραγωγή οίνου εκείνη την εποχή, σύμφωνα με τα αρχεία του Συνεταιρισμού, ανερχόταν στους 200 τόνους. και το Μαρκόπουλο τροφοδοτούσε με ρετσίνα και αρετσίνωτο κρασί ολόκληρο το λεκανοπέδιο της Αττικής τόσο προπολεμικά όσο και μεταπολεμικά.

Ο δεσμός αυτός συνεχίζεται στις ημέρες μας, με την οργάνωση εκδηλώσεων και ημερίδων που προβάλλουν το κρασί, αλλά και την πολιτιστική παράδοση του τόπου.

Γ. Γεωγραφικό περιβάλλον και γεωγραφική προέλευση.

Η Αττική είναι ένα λεκανοπέδιο που φύλακές του, από την αρχαιότητα τάχτηκαν τα βουνά: ο Υμητός, η Πεντέλη, η Πάρνηθα, ο Κιθαιρώνας, τα Γεράνια όρη και το όρος Πατέρα. Στην παραλιακή ζώνη, όλο το καλοκαίρι, φυσούν μελέμια και θαλάσσιες αύρες που κατεβάζουν τις ακραίες θερμοκρασίες. Άλλωστε, όσο περίεργο κι αν φαίνεται, η μέση ετήσια θερμοκρασία στην Αττική, τοποθετείται στους 18οC. Το κλίμα της χαρακτηρίζεται γνήσιο μεσογειακό, με παροιμιώδη ηλιοφάνεια, από τις μεγαλύτερες στον ελλαδικό χώρο. Οι άνεμοι είναι ασθενείς και μέτριοι. Οι μέσες τιμές υγρασίας χαμηλές. Οι παγετοί, ανύπαρκτοι. Χαλάζι και καταιγίδες σπάνια. Συνθήκες, όπως αντιλαμβάνεστε, ευνοϊκές για την αμπελοκαλλιέργεια. Προσθέστε τον παράγοντα αττική γη, η οποία είναι κατεξοχήν άγονη, τα εδάφη της όμως παρουσιάζουν ποικιλία στη σύσταση. Έχετε ήδη τις πρώτες συνιστώσες που οδηγούν στην πολυπλοκότητα του χαρακτήρα των κρασιών που παράγονται εδώ. Τελευταία και σημαντικότερη, είναι σαφώς το σταφύλι.

Στον αττικό αμπελώνα, όπως και σ' ολόκληρη την Κεντρική Ελλάδα καλλιεργούν κυρίως τις λευκές ποικιλίες Σαββατιανό και Ροδίτη για την παραγωγή ρετσίνας.

Λεπτομέρειες του προϊόντος

Ο συνδυασμός αυτών των κλιματικών συνθηκών, με την ποικιλία των εδαφών της περιοχής, τις καλλιεργούμενες ποικιλίες αμπέλου, τις εφαρμοζόμενες καλλιεργητικές φροντίδες της αμπέλου και τις οινοποιητικές τεχνικές, συμβάλουν στα ποιοτικά χαρακτηριστικά των οίνων Ρετσίνα Αττικής .

Αιτιώδης αλληλεπίδραση

Η μοναδικότητα των οίνων Ρετσίνα Αττικής οφείλεται στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιοχής (έδαφος , κλίμα, επίδραση των ανέμων κατά τη διάρκεια του

καλοκαιριού) σε συνδυασμό με τις καλλιεργούμενες ποικιλίες και τις εφαρμοζόμενες καλλιεργητικές τεχνικές.

ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Απαιτήσεις Κοινοτικής και Εθνικής Νομοθεσίας

Εθνική Νομοθεσία

- Προεδρικό διάταγμα αριθ. 514/5.7.1979 «Περί παραγωγής, ελέγχου και προστασίας των ρητινιτών οίνων» (ΦΕΚ 157/A/12-07-1979).
- Κοινή Υπουργική Απόφαση αριθ. 392169/20-10-1999 «Γενικοί κανόνες χρήσης του όρου «Τοπικός Οίνος» ως περιγραφικού στοιχείου επιτραπέζιου οίνου»(ΦΕΚ1985/B/8-11-1999) όπως τροποποιήθηκε με την με την αριθ. 321813/29-08-2007ΚΥΑ (ΦΕΚ1723/B/29-08-2007)
- Υπουργική απόφαση αριθ. 280557/2005 «Καθορισμός του χρόνου ωρίμανσης, παλαίωσης και διάθεσης στην κατανάλωση των τοπικών οίνων Ονομασίας Προέλευσης Ανωτέρας Ποιότητας, των Τοπικών Οίνων καθώς και των ενδείξεων κατά την επισήμανσή τους που αφορούν τον τρόπο παραγωγής ή τις μεθόδους παρασκευής τους» (ΦΕΚ 818/B/15.06.2005).
- Υπουργική απόφαση αριθ. 398581/27-9-2001 « Καθορισμός λεπτομερειών εφαρμογής του Καν(ΕΚ) 1282/2001 της Επιτροπής όσον αφορά τις πληροφορίες για την αναγνώριση των προϊόντων και την παρακολούθηση της αγοράς στον αμπελοοινικό τομέα και για την τροποποίηση του Καν(ΕΚ) 1623/2000» (ΦΕΚ 1293/B/8.10.2001).
- Κοινή Υπουργική Απόφαση αριθ. 285870/1.9.2004 «Καθορισμός των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων εφαρμογής του Καν(ΕΚ) 884/2001 της Επιτροπής σχετικά με τα συνοδευτικά έγγραφα μεταφοράς των αμπελοοινικών προϊόντων και των βιβλίων που πρέπει να τηρούνται στον αμπελοοινικό τομέα» (ΦΕΚ 1372/B/8.9.2004) όπως τροποποιήθηκε με την αριθ. 317456/4.11.2005 ΚΥΑ (ΦΕΚ 1571/B/14.11.2005).
- Υπουργική απόφαση αριθ. 388052/8.8.2001 «Εφαρμογή του Καν(ΕΚ) 2729/00 της Επιτροπής σχετικά με τις λεπτομέρειες εφαρμογής όσον αφορά τους ελέγχους στον αμπελοοινικό τομέα» (ΦΕΚ 1089/B/ 21.8.2001).
- Υπουργική Απόφαση αριθ. 235309/7.2.2002 «Έγκριση παραδοσιακών ενδείξεων οίνων» (ΦΕΚ 179/B/19.2.2002) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει
- Κοινή Υπουργική Απόφαση αριθ.336927/10.3.1999 «Καθορισμός προϋποθέσεων χρήσης της ένδειξης «όνομα αμπελουργικής εκμετάλλευσης ή ομάδας αμπελουργικών εκμεταλλεύσεων»στις ετικέτες των Ελληνικών οίνων»(ΦΕΚ 420/B/20.4.1999)

Παρέκκλιση από την παραγωγή στην οριοθετημένη περιοχή

Α) Νομικό πλαίσιο: Κοινοτική Νομοθεσία

Στο άρθρο 6 παράγραφος 4 του Καν(ΕΚ)607/2009 της Επιτροπής «για τον καθορισμό ορισμένων λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 479/2008 του Συμβουλίου όσον αφορά τις προστατευόμενες ονομασίες προέλευσης και τις προστατευόμενες γεωγραφικές ενδείξεις, τις παραδοσιακές ενδείξεις, την επισήμανση και την παρουσίαση ορισμένων προϊόντων του αμπελοοινικού τομέα».

Β) Νομικό πλαίσιο: Εθνική Νομοθεσία

Στην αριθμ .392169/20-10-1999 Κοινή Υπουργική Απόφαση «Γενικοί κανόνες χρήσης του όρου «Τοπικός Οίνος» ως περιγραφικού στοιχείου επιτραπέζιου οίνου» (ΦΕΚ 1985/B/8-11-99) όπως τροποποιήθηκε με την αριθμ. 321813/29-8-2007 ΚΥΑ , στο άρθρο 4 στοιχείο γ) αναφέρεται:

«οι επιτραπέζιοι οίνοι που δικαιούνται τη χρήση του όρου «Τοπικός Οίνος» με γεωγραφική ένδειξη επαρχίας, νομού ή αμπελουργικής περιοχής μικρότερης του

νομού, παράγονται σε οινοποιεία που βρίσκονται μέσα στο νομό ή σε όμορους νομούς.»

-Στο αριθμ. 514/5-7-1979 Προεδρικό Διάταγμα «Περί παραγωγής ελέγχου και προστασίας των ρητινιτών οίνων» (ΦΕΚ157/Α/12-7-1979), στο άρθρο 3 παράγραφος 2 :

«Η οινοποίηση του γλεύκους προς παραγωγήν ρητινιτών οίνων, περί των η παράγραφος 2 του άρθρου 2, δύναται να λαμβάνη χώρα κατ' εξαίρεσιν, και εφ' όσον συντρέχουν οι εν παραγράφω 3 του παρόντος ειδικοί λόγοι, εκτός του νομού του οποίου οι οίνοι ούτοι φέρουν το όνομα, αλλ' οπωσδήποτε εις οινοποιεία ευρισκόμενα εις όμορους νομούς και εις απόστασιν μικροτέραν των 50 χιλιομέτρων από την αμπελουργικήν ζώνην καταγωγής των σταφυλών και υπό τας κάτωθι προϋποθέσεις:

α) Η μετατροπή των σταφυλών εις γλεύκος λαμβάνει χώραν εις οινοποιεία ευρισκόμενα εντός του νομού του οποίου το όνομα επιτρέπεται να φέρη ο παραγόμενος ρητινιτής οίνος.

β) Το μεταφερόμενον γλεύκος συνοδεύεται υπό αδείας μεταφοράς, ως αύτη καθορίζεται προκειμένου δι' οίνους ονομασίας προέλευσης, συμφώνως προς τας διατάξεις της παραγράφου 12 του άρθρου 5 του Ν.Δ.243/1969.»

Πρόσθετες διατάξεις που αφορούν στην επισήμανση των οίνων

Α) Ενδείξεις που αφορούν ορισμένες μεθόδους παραγωγής

Νομικό πλαίσιο: Κοινοτική Νομοθεσία

Στο άρθρο 66 παράγραφοι 1, 2 και 6 του Καν(ΕΚ)607/2009 της Επιτροπής «για τον καθορισμό ορισμένων λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 479/2008 του Συμβουλίου όσον αφορά τις προστατευόμενες ονομασίες προέλευσης και τις προστατευόμενες γεωγραφικές ενδείξεις, τις παραδοσιακές ενδείξεις, την επισήμανση και την παρουσίαση ορισμένων προϊόντων του αμπελοοινικού τομέα».

Νομικό πλαίσιο: Εθνική Νομοθεσία

Στην αριθμ. 280557/9-6-2005 υπουργική απόφαση «Καθορισμός του χρόνου ωρίμανσης, παλαιώσης και διάθεσης στην κατανάλωση των οίνων Ονομασίας Προέλευσης Ανωτέρας Ποιότητας, των Τοπικών Οίνων καθώς και των ενδείξεων κατά την επισήμανσή τους που αφορούν τον τρόπο παραγωγής ή τις μεθόδους παρασκευής τους» (ΦΕΚ 818Β/15-6-2005), στο άρθρο 3 και 4 αναφέρονται οι προϋποθέσεις για τη χρήση των παρακάτω ενδείξεων:

-«ΝΕΟΣ ΟΙΝΟΣ» ή «ΝΕΑΡΟΣ ΟΙΝΟΣ»

-«ΩΡΙΜΑΝΣΗ ΣΕ ΒΑΡΕΛΙ» ή «ΩΡΙΜΑΣΕ ΣΕ ΒΑΡΕΛΙ»

-«ΠΑΛΑΙΩΜΕΝΟΣ ΣΕ ΒΑΡΕΛΙ» ή «ΠΑΛΑΙΩΣΗ ΣΕ ΒΑΡΕΛΙ»

-«ΟΙΝΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΚΑΙ ΩΡΙΜΑΣΕ ΣΕ ΒΑΡΕΛΙ» ή «ΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΩΡΙΜΑΝΣΗ ΣΕ ΒΑΡΕΛΙ»

-«ΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ ΣΕ ΒΑΡΕΛΙ» ή «ΟΙΝΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΣΕ ΒΑΡΕΛΙ»

Β) Αναγραφή στην επισήμανση του έτους συγκομιδής

Νομικό πλαίσιο: Εθνική Νομοθεσία

Στην περίπτωση χρήσης της ένδειξης «ΝΕΟΣ ΟΙΝΟΣ» ή «ΝΕΑΡΟΣ ΟΙΝΟΣ» στην επισήμανση των οίνων είναι υποχρεωτική η αναγραφή του έτους συγκομιδής των σταφυλιών όπως ορίζεται στο άρθρο 1 παρ.2 της αριθμ. 280557/9-6-2005 υπουργικής απόφαση «Καθορισμός του χρόνου, ωρίμανσης, παλαιώσης και διάθεσης στην κατανάλωση, των οίνων Ονομασίας Προέλευσης Ανωτέρας Ποιότητας, των Τοπικών Οίνων καθώς και των ενδείξεων κατά την επισήμανσή τους που αφορούν τον τρόπο παραγωγής ή τις μεθόδους παρασκευής τους» (ΦΕΚ 818/Β/15-6-2005).

Γ) Παραδοσιακές Ενδείξεις

Παραδοσιακές ενδείξεις σύμφωνα με την αριθμ 235309/7-2-2002 Υπουργική Απόφαση «Έγκριση παραδοσιακών ενδείξεων οίνων» οι οποίες συνδέονται με την ονομασία προέλευσης ή τη γεωγραφική ένδειξη.

Σύμφωνα με την ανωτέρω Υπουργική Απόφαση οι παραδοσιακές ενδείξεις που μπορούν να χρησιμοποιούνται στην επισήμανση των οίνων με Οίνων με Ονομασία κατά παράδοση Ρετσίνα Αττικής είναι οι παρακάτω:

ΚΟΚΚΙΝΕΛΙ / kokineli, ΡΕΤΣΙΝΑ / Retina, ΡΕΤΣΙΝΑ ΝΕΑΡΗ Ή ΡΕΤΣΙΝΑ ΦΡΕΣΚΙΑ / Retsina neuve, ΡΕΤΣΙΝΑ ΒΑΡΕΛΙΣΙΑ / Retsina en fûts

Δ) Περιορισμοί στην επισήμανση των οίνων

Δεν επιτρέπεται, στο ετικετάρισμα (σήμανση) των εμφιαλωμένων οίνων, η χρήση της ένδειξης «Γιοματάρι» ως εμπορικού σήματος.

ΕΛΕΓΧΟΙ

1. Οι έλεγχοι πραγματοποιούνται με βάση τις παρακάτω διατάξεις:

- Υπουργική απόφαση αριθ. 388052/8.8.2001 «Εφαρμογή του Καν(ΕΚ) 2729/00 της Επιτροπής σχετικά με τις λεπτομέρειες εφαρμογής όσον αφορά τους ελέγχους στον αμπελοοινικό τομέα» (ΦΕΚ 1089/Β/ 21.8.2001).

- Προεδρικό Διάταγμα 514/5.7.1979 «Περί παραγωγής, ελέγχου και προστασίας ρητινίτη οίνου» ((ΦΕΚ 157/Α/12.7.1979).

- Υπουργική απόφαση αριθ. 398581/27-9-2001 « Καθορισμός λεπτομερειών εφαρμογής του Καν(ΕΚ) 1282/2001 της Επιτροπής όσον αφορά τις πληροφορίες για την αναγνώριση των προϊόντων και την παρακολούθηση της αγοράς στον αμπελοοινικό τομέα και για την τροποποίηση του Καν(ΕΚ) 1623/2000» (ΦΕΚ 1293/Β/8.10.2001).

- Κοινή Υπουργική Απόφαση αριθ. 285870/1.9.2004 «Καθορισμός των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων εφαρμογής του Καν(ΕΚ) 884/2001 της Επιτροπής σχετικά με τα συνοδευτικά έγγραφα μεταφοράς των αμπελοοινικών προϊόντων και των βιβλίων που πρέπει να τηρούνται στον αμπελοοινικό τομέα» (ΦΕΚ 1372/Β/ 8.9.2004) όπως τροποποιήθηκε με την αριθ. 317456/4.11.2005 ΚΥΑ (ΦΕΚ 1571/Β/14.11.2005).

2. Τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που ενδιαφέρονται να παράγουν τον συγκεκριμένο οίνο ΠΓΕ δηλώνουν στην αρμόδια Διεύθυνση, δεκαπέντε μέρες (15) προ του τρυγητού την ημερομηνία που θα αρχίσουν να παραλαμβάνουν σταφυλές για το σκοπό αυτό. Στα ζυγολόγια ή τιμολόγια που εκδίδονται από τους οινοπαραγωγούς κατά την παραλαβή των σταφυλιών που προορίζονται για τον συγκεκριμένο οίνο ΠΓΕ αναγράφεται το ονοματεπώνυμο του αμπελουργού, η ποικιλία της αμπέλου, ο κωδικός αριθμός του αμπελοτεμαχίου του Αμπελουργικού Μητρώου καθώς και ο δείκτης διαθλάσεως του γλεύκους σταφυλιών. Τα στελέχη των ζυγολογίων ή τιμολογίων αυτών φυλάσσονται επί πέντε έτη και επιδεικνύονται σε κάθε ζήτηση των αρμόδιων οργάνων ελέγχου.

3. Οι ανωτέρω οίνοι που διατίθενται συσκευασμένοι/εμφιαλωμένοι στην κατανάλωση, φέρουν υποχρεωτικά τυπωμένο επί της ετικέτας, με ευθύνη του συσκευαστή/εμφιαλωτή, ως στοιχείο ελέγχου, ειδικό κωδικό αριθμό, ο οποίος περιλαμβάνει τα γράμματα **ΑΤ**, στη συνέχεια εξαψήφιο αριθμό και μετά, τα δυο τελευταία ψηφία του έτους παραγωγής. Οι ειδικοί κωδικοί αριθμοί χορηγούνται από τη Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής της περιοχής (πρώην Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης) όπου βρίσκονται οι εγκαταστάσεις συσκευασίας/εμφιάλωσης μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου και αφού προηγηθεί ο σχετικός έλεγχος.

ΑΡΧΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

α) Υπουργείο: Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Διεύθυνση: Μεταποίησης-Τυποποίησης & Ποιοτικού Ελέγχου

Τμήμα: Οίνου και Αλκοολούχων Ποτών
Διεύθυνση: Αχαρνών 2, Αθήνα, Τ.Κ. GR-101 76
Τηλ.: 210 - 212 4171, 210 - 212 4287, 210-2124289
Fax: 210 - 52 38 337
e-mail: ax2u249@minagric.gr, ax2u086@minagric.gr, ax2u172@minagric.gr

β) Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής
γ) Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών και Περιφερειακού Ελέγχου.